Bijlage 2: Uitgangspunten bij de resultaatafhankelijke beloning van studiewaarde

Bij de ontwikkeling van de indicator studiewaarde en de regels voor het belonen van studiewaarde met het resultaatafhankelijk budget zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- De resultaatafhankelijke beloning van studiewaarde vormt een stimulans voor alle mbo-instellingen.

Bij het vaststellen van de resultaten voor studiewaarde houd ik rekening met de specifieke uitgangspositie van de mbo-instelling. De beloning van de resultaten van een mbo-instelling wordt niet afhankelijk gesteld van het halen van landelijke normen. De regionale context, de studentenpopulatie, het opleidingsportfolio en de vraag van de arbeidsmarkt varieert immers.

  - Door te vergelijken met de eigen resultaten in eerdere jaren, wordt rekening gehouden met de uitgangssituatie van de eenheden van de mbo-instelling.
  - Doordat de studiewaarde wordt bepaald met oog voor de vooropleiding, wordt in belangrijke mate rekening gehouden met de verschillen in vooropleidingsniveau van de studenten van de eenheden van de mbo-instellingen.
  - Door de beloning te berekenen per eenheid wordt rekening gehouden met het verschillende aanbod van opleidingen van de mbo-instellingen.
  - Door ook het behoud van zeer goede resultaten te belonen, wordt voorkomen dat het beloningssystem nadelig is voor mbo-instellingen die al langer zeer goede resultaten boeken, omdat het voor hen lastiger is zich nog verder te verbeteren. De lat ligt voor hen immers al heel hoog. Daarom heb ik ervoor gekozen niet alleen verbetering van de resultaten te belonen, maar ook het behoud van zeer goede resultaten. Ik beschouw de resultaten van de beste 20% van de afgelopen vier jaar als zeer goed. Deze grenswaarde voor zeer goede resultaten staat voor vier jaar vast. Er kunnen (dus)geleidelijk meer instellingen zijn die zeer goede resultaten boeken.

Bovenstaande keuzes dragen ertoe bij dat de beloning werkelijk een stimulans vormt voor alle mbo-instellingen: AOC's, vakinstellingen en ROC's.

- De resultaatafhankelijke beloning van studiewaarde vormt een aanvulling op de bestaande reguliere bekostiging en de aanvullende bekostiging voor vsv

De indicator studiewaarde heeft betrekking op bekostigde diploma's op niveau 2, 3 of 4. Omdat het behalen van een entreediploma (niveau 1) niet wordt bekostigd, worden deze diploma's ook in de resultaatafhankelijke beloning van studiewaarde niet meegenomen.
Door de indicator studiewaarde toe te spitsen op bekostigde diploma's blijft de ongediplomeerde uitval van studenten buiten beschouwing. Hierdoor is de overlap met andere indicatoren (met name vsv) beperkt en vullen beide indicatoren voor aanvullende bekostiging (vsv en studiewaarde) elkaar aan.

- De resultaatafhankelijke beloning van studiewaarde is geschikt voor gebruik binnen de mbo-instelling

Een indicator is effectiever als die gebruikt kan worden om binnen de mbo-instelling inzichtelijk te maken waar verbetering mogelijk is. Omdat mbo-instellingen hun organisatie op verschillende wijze inrichten, heb ik gekozen om de studiewaarde per individueel diploma te berekenen. Voor de resultaatafhankelijke beloning wordt de gemiddelde studiewaarde bepaald voor een eenheid: dat is een combinatie van domein en niveau. Zo behoren bijvoorbeeld de opleidingen tegelzetter en timmerman tot de eenheid: domein Bouw en Infra, niveau 2. De informatie over (de referentiewaarde van) de vooropleiding van de individuele student is relevant voor de mbo-instellingen. De resultaten voor studiewaarde kunnen zo gemakkelijker worden vertaald naar de onderwijsteams. Hierdoor wordt inzichtelijk binnen de mbo-instelling waar de studiewaarde verbeterd kan worden.

- De resultaatafhankelijke beloning van studiewaarde heeft geen ongewenste effecten op de samenwerking tussen mbo-instellingen

De opzet van de resultaatafhankelijke beloning van studiewaarde is zo gekozen dat zij geen belemmering vormt voor de vrijwillige samenwerking tussen mbo-instellingen. Zo wordt bij studiewaarde alleen naar behaalde, bekostigde diploma's gekeken. Uitval en switch wordt buiten beschouwing gelaten. Als bijvoorbeeld een student zonder diploma overstapt naar een andere mbo-instelling heeft dit geen invloed op de studiewaarde van beide mbo-instellingen. Een bekostigd diploma op de nieuwe instelling telt mee voor de berekening van de studiewaarde.
Als een mbo-instelling bijvoorbeeld in het kader van de macrodoelmatigheid de licenties voor een opleiding overdraagt met alle zittende studenten, worden vanaf dat schooljaar de diploma's van die opleiding geteld bij de nieuwe mbo-instelling.

- De resultaatafhankelijke beloning van studiewaarde brengt geen ongewenste bijeffecten met zich mee

In vergelijking met de reguliere bekostiging zijn er met de resultaatafhankelijke beloning van studiewaarde geen ongewenste bijeffecten. Bij de berekening van studiewaarde wordt immers rekening gehouden met de vooropleiding, waardoor ongewenste selectie naar vooropleiding wordt tegengegaan. Dit ondersteunt de toegankelijkheid van het mbo.

Daarnaast wordt bij de berekening van studiewaarde niet gekeken naar de verblijfsduur van de studenten. Het belonen van studiewaarde zal er dus niet toe leiden dat studenten zo snel mogelijk naar een diploma worden geleid. Het gaat erom dat studenten worden begeleid naar het hoogst haalbare diploma, gegeven hun vooropleiding.